

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 13926-10/2012-ERÚ

V Jihlavě dne 29. března 2013

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s., se sídlem Vaničkova 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 254 58 302, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu pod č. j.: 13926-6/2012-ERÚ (sp. zn. KO-13926/2012-ERÚ) ze dne 3. prosince 2012, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), uložil společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s., pokutu ve výši 80 000 Kč a dále povinnost úhrady nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, za spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), kterého se dopustila tím, že jako držitel licence na obchod s plynem užíla agresivní obchodní praktiku definovanou v § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele při neakceptaci odstoupení od smlouvy o sdružených dodávkách a odběru zemního plynu č. 219205, uzavřené dne 14. února 2011 s [REDAKCE], jsem podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, rozhodla takto:

Rozklad společnosti CENTROPOL ENERGY, a.s., se sídlem Vaničkova 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 254 58 302, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu pod č. j.: 13926-6/2012-ERÚ ze dne 3. prosince 2012, zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

Oznámením ze dne 31. října 2012 zahájil Energetický regulační úřad (dále též „ERÚ“ nebo „správní orgán“) z moci úřední správní řízení se společností CENTROPOL ENERGY, a.s., se sídlem Vaničkova 1594/1, 400 01 Ústí nad Labem, IČ: 254 58 302 (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Deliktu se měl účastník řízení dopustit tím, že nedbal odstoupení od smlouvy o sdružených dodávkách a odběru zemního plynu (dále jen „smlouva“) ze strany [REDAKCE] (dále jen „zákazník“), a tím

jej donutil stát se jeho zákazníkem v období od 1. července 2011 do 31. srpna 2011. Správní řízení bylo zahájeno na podkladě výsledků kontroly obsažených v kontrolním protokolu Energetického regulačního úřadu [REDAKCE] ze dne 13. srpna 2012.

Dne 16. listopadu 2012 obdržel Energetický regulační úřad vyjádření účastníka řízení, v němž uvedl, že z jeho strany nedošlo k nekalé nebo agresivní obchodní praktice. Záměrem účastníka řízení nebylo donutit zákazníka převést jeho odběrné místo, zhoršit možnost jeho svobodného rozhodování, ani ho nějak jinak poškodit. Účastník řízení věc urovnal okamžitě, kdy se o ní dozvěděl a vyvinul součinnost tak, aby odběrné místo mohlo být uvolněno o měsíc dříve, než bylo sjednáno. Účastník řízení dále uvedl, že dřívějšímu vyřešení problému bránilo nastavení procesu změny dodavatele tak, jak vyplývá z právních předpisů týkajících se této problematiky. Účastník řízení v daném ohledu připustil nedokonalost ohledně nastavení interních systémů, kterou již napravil. Problém spočíval v tom, že odstoupení zákazníka od smlouvy mu bylo doručeno dříve, než vlastní smlouva, kterou pro něj sjednával externí subjekt.

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu ze dne 5. listopadu 2012 byla uložena účastníkovi řízení pokuta ve výši 80 000 Kč za spáchání správního deliktu podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele. Z hlediska skutkového stavu správní orgán shrnul, že účastník řízení nezaevidoval ve svém interním systému odstoupení od smlouvy, které mu zákazník doručil tři dny po uzavření smlouvy (dne 17. února 2011). Tím nebyl zastaven proces změny dodavatele zemního plynu do odběrného místa zákazníka. V důsledku toho musel zákazník proti své vůli v období od 1. července 2011 do 31. srpna 2011 odebírat od účastníka řízení zemní plyn. Dané jednání účastníka řízení posoudil správní orgán jako jednání naplňující skutkovou podstatu agresivní obchodní praktiky podle § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.

Dne 20. prosince 2012 obdržel Energetický regulační úřad rozklad účastníka řízení, v němž navrhl, aby předsedkyně Energetického regulačního úřadu prvoinstanční rozhodnutí zrušila a řízení zastavila.

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Podle § 89 odst. 2 správního řádu je odvolací správní orgán povinen posoudit soulad správního řízení a napadeného rozhodnutí s právními předpisy v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Účastník řízení vznesl v rozkladu námitky proti právnímu posouzení skutkového stavu případu, speciálně proti naplnění: (i) definičních znaků pojmu obchodní praktiky, (ii) skutkové podstaty nekalé obchodní praktiky a (iii) skutkové podstaty agresivní nekalé obchodní praktiky.

ad (i) Účastník řízení v rozkladu uvádí, že se v posuzovaném případě nejedná o obchodní praktiku; obchodní praktikou se dle názoru účastníka řízení podle jazykového vyjádření rozumí určité cílené, velmi často opakované jednání, které utvářejí obchodní praxi podnikatele. Z důkazů opatřených a provedených ve správním řízení je zřejmé, že se o takové jednání v projednávaném případě nejednalo. Naopak jako zcela jasný se ve světle zjištěných skutečností jeví závěr, že šlo o ojedinělé nekoncepční pochybení.

Tato námitka není důvodná. Význam výrazu "obchodní praktika" není v právních předpisech definován. Lze proto akceptovat výklad daného výrazu v obecné češtině, který uvádí účastník řízení, a rozumět obchodní praktikou určitou opakovanou činnost spojenou s obchodní praxí podnikatele. Významový znak opakovatelnosti však nelze přenášet z výrazu "obchodní praktika" na výraz "nekalá obchodní praktika", jak účastník řízení v námitce činí. Jestliže je obchodní praktika opakovanou činností, neznamená to, že jediné opakované nekalá praktika vůči určitému subjektu je nekalým jednáním. K naplnění skutkové podstaty příslušného deliktu stačí, že se ho obchodník dopustí jednorázově v rámci svých obecných obchodních aktivit, tj. při uzavírání nebo ukončování smluv. Přesně to se také v daném případě stalo, neboť účastník řízení se dopustil vůči zákazníkovi nekalé obchodní praktiky v rámci své obchodní praxe.

ad (ii) Účastník řízení v rozkladu uvádí, že konstatování deliktu agresivní obchodní praktiky dle § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele musí předcházet splnění skutkových (definičních) znaků nekalé soutěže dle § 4 odst. 1 téhož zákona. Účastník řízení přiznává v projednávaném případě pochybení, a tedy naplnění znaku rozporu s požadavky odborné péče. Nesouhlasí však s tím, že by jeho jednání bylo způsobilé podstatně ovlivnit rozhodování zákazníka, pokud jde o jeho rozhodnutí vstoupit do smluvního vztahu. Obchodní praktika je nekalá tehdy, jestliže aspekt nekalosti existuje již v době, kdy se spotřebitel rozhoduje, zda určitý úkon učiní či nikoli.

Tato námitka není důvodná. Podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, je-li jednání podnikatele vůči spotřebiteli v rozporu s požadavky odborné péče a je způsobilé podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil. Podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik při nabízení nebo prodeji výrobků, při nabízení nebo poskytování služeb či práv zakazuje. Nekalé jsou zejména klamavé a agresivní obchodní praktiky.

Lze souhlasit s názorem účastníka řízení, že konstatování deliktu agresivní obchodní praktiky dle § 5a zákona o ochraně spotřebitele musí předcházet splnění skutkových (definičních) znaků nekalé soutěže dle § 4 odst. 1 téhož zákona. Ustanovení § 4 odst. 1 však interpretuje účastník řízení nesprávně příliš úzce, pokud se domnívá, že k nekalé obchodní praktice může dojít pouze při uzavření smlouvy. K nekalé obchodní praktice může docházet v průběhu celého obchodního procesu, tj. při nabízení i poskytování služeb. Je notorií, že obchodněprávní vztahy mají svůj vznik, změnu a zánik. V daném případě byl účastník řízení potrestán za nekalou obchodní praktiku nikoli při uzavření smlouvy, ale při jejím ukončení, tj. nedbání odstoupení zákazníka od uzavřené smlouvy.

Nelze souhlasit se závěrem účastníka řízení, že v daném případě nebyla naplněna skutková podstata nekalé obchodní praktiky, neboť ve vztahu k ukončení smlouvy byl naplněn jak znak rozporu jednání s požadavky odborné péče, tak znak podstatného ovlivnění rozhodování zákazníka, neboť účastník řízení po několik měsíců bránil zákazníkovi realizovat jeho rozhodnutí, tj. rozhodnutí odstoupit od smlouvy a přejít k jinému dodavateli. Bránit zákazníkovi přejít k jinému dodavateli, příp. zůstat u stejného dodavatele, je nepochybně ovlivňováním jeho rozhodnutí.

ad (iii) Účastník řízení v rozkladu rovněž uvádí, že jednání nenaplnilo žádný ze znaků skutkové podstaty § 5a odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele. Nebylo prokázáno obtěžování, ani donucování včetně použití síly a nebylo prokázáno ani nepatřičné ovlivňování, které by výrazně zhoršovalo možnost svobodného rozhodnutí spotřebitele. Naopak lze mít za to, že rozhodování zákazníka bylo zcela svobodné, jestliže zejména využil svého zákonného práva na odstoupení od smlouvy. Pokud jsou tyto projevy správním orgánem konstatovány, nevztahují se toliko k jednání účastníka řízení, ale mají souvislost výlučně se způsobeným následkem. Nezaevidování odstoupení od smlouvy a převedení odběrného místa jsou následky jednání, které nejsou dle účastníka řízení právně relevantní z hlediska naplnění skutkové podstaty deliktu. Z pohledu účastníka řízení šlo o neúmyslné pochybení, které je zcela jistě nežádoucí, nejde však o pochybení, které by naplňovalo znaky správního deliktu. Tento závěr účastníka řízení podporuje i fakt, že došlo bezprostředně po zjištění pochybení ke zjednání nápravy.

Uvedené námitky nejsou důvodné. Podle § 5 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika agresivní, pokud s přihlédnutím ke všem okolnostem svým obtěžováním, donucováním, včetně použití síly nebo nepatřičným ovlivňováním výrazně zhoršuje možnost svobodného rozhodnutí spotřebitele. Při posuzování, zda je obchodní praktika agresivní, se přihlíží zejména k těmto okolnostem: a) načasování, místo a doba trvání obchodní praktiky, b) způsob jednání, jeho výhrůžnost a urážlivost, c) vědomé využití nepříznivé situace spotřebitele, d) nepřiměřené překážky pro uplatnění práv spotřebitele, nebo e) hrozba protiprávním jednáním.

Účastník řízení vychází z názoru, že je trestán za jednání v souvislosti s uzavřením smlouvy. Je však trestán za jednání v souvislosti s ukončením smlouvy, čímž se podstatná část jeho argumentace stává bezpředmětnou. Opomíjením respektovat odstoupení od smlouvy účastník řízení nepatřičně ovlivňoval, resp. výrazně zhoršil možnost svobodné rozhodnutí zákazníka ukončit smlouvu. Tím je naplněn jeden z alternativních (disjunktivních) znaků skutkové podstaty, čímž je naplněna skutková podstata agresivní obchodní praktiky jako celek. Kromě toho jsou naplněny i ostatní dílčí znaky skutkové podstaty, neboť zákazník byl v rozhodné době nucen (donucen) odebrat plyn, aniž by chtěl. Protiprávní donucení k určitému jednání je svou povahou intenzivní formou obtěžování. Kromě použití síly, tak došlo k naplnění všech ostatních dílčích znaků skutkové podstaty agresivní obchodní praktiky.

Pro naplnění skutkové podstaty agresivní obchodní praktiky a současně nekalé obchodní praktiky není rozhodné, zda se jednalo o chování charakteru konání (facere) nebo opomenutím (omittere). Není rovněž relevantní, zda byl delikt spáchán úmyslně, individuální nebo systémovou (kontrolní) chybou účastníka řízení. Neposkytnutí možnosti ukončit spotřebitelskou smlouvu v energetickém odvětví je stejně agresivní jako nucení ji uzavřít. Veškeré okolnosti, které účastník řízení uvádí ve svůj prospěch (přiznání pochybení, napravení stavu, zavedení systémů kontroly) mají potenciální polehčující dopad na výši uložené sankce, nevyvraceni však závěr, že skutková podstata správního deliktu byla naplněna.

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem tedy jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy. Napadené rozhodnutí rovněž splňuje požadavky kladené § 68 správního řádu na podobu správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Jelikož není dán žádný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, zamítla jsem rozklad účastníka řízení a napadené rozhodnutí jsem potvrdila.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

Ing. Alena Vitásková, v.r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

- Otisk úředního razítka -

Rozdělovník:

CENTROPOL ENERGY, a.s. prostřednictvím

